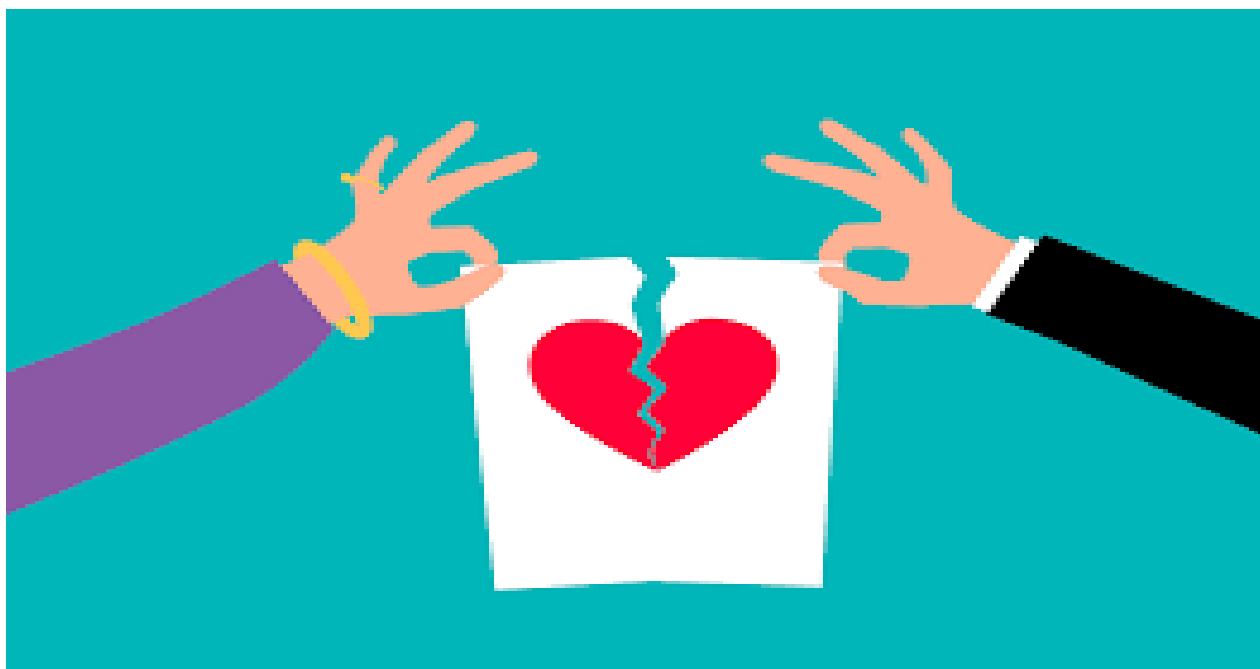

Ź - PORADNIK
POWIATU OPATOWSKIEGO

SEPARACJA A ROZWÓD
PODSTAWOWE INFORMACJE

Poradnik przygotowany przez Lokalną Grupę Działania Powiatu Opatowskiego w ramach realizacji zadania publicznego powierzonego przez Zarząd Powiatu Opatowskiego.

Publikacja bezpłatna.

Praca zbiorowa

Autorzy:

Katarzyna Markiewicz – radca prawny, doradca obywatelski

Katarzyna Turbiarz – radca prawny, mediator

Wydawca:

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Powiatu Opatowskiego z siedzibą w Opatowie

ul. Bronisława Ostrowskiego ps. Cichy 1

27 – 500 Opatów

Tel. (15) 868 – 20 – 87

fax. (15) 868 – 20 - 87

e-mail: lgdopatow@o2.pl

<http://www.lgdopatow.pl>

WPROWADZENIE – NIEODPŁATNE PORADY PRAWNE, EDUKACJA PRAWNA

Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna świadczone są zgodnie z ustawą z dnia 05 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U.2024.1534).

Miejsce i godziny świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Powiecie Opatowskim:

<u>Opatów Punkt nr 1</u> <u>Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne</u> <u>poradnictwo obywatelskie, nieodpłatna mediacja</u>	<u>Ożarów Punkt nr 2</u> <u>Nieodpłatna pomoc prawna</u>
ul. Sienkiewicza 17	ul. Stodolna 1
Dane do kontaktu: 1.Nr telefonu: 15 868-47-12 lub 797 – 994 – 712 , 2.Adres e-mail: <i>asystent@opatow.pl</i> , 3.E-PUAP: - adres skrzynki: /itob629a04/Skrytka ESP 4.Bezpośrednia rejestracja z możliwości wskazania konkretnego terminu za pomocą strony Ministerstwa Sprawiedliwości https://np.ms.gov.pl/	Dane do kontaktu: 1.Nr telefonu: 15 868-47-12 lub 797 – 994 – 712 , 2.Adres e-mail: <i>asystent@opatow.pl</i> , 3.E-PUAP: - adres skrzynki: /itob629a04/Skrytka ESP 4.Bezpośrednia rejestracja z możliwości wskazania konkretnego terminu za pomocą strony Ministerstwa Sprawiedliwości https://np.ms.gov.pl/
Lokalna Grupa Działania Powiatu Opatowskiego Katarzyna Turbiarz – radca prawny, mediator - dyżur zgodnie z harmonogramem, Szymon Heba – radca prawny, doradca obywatelski, mediator - dyżur zgodnie z harmonogramem,	Starostwo Powiatowe w Opatowie: Ewelina Bielak – adwokat, Patrycja Szczygiel – adwokat, Szymon Heba – radca prawny, Dyżury zgodnie z harmonogramem.
Poniedziałek: 7:30 – 11:30 NPP Wtorek: 7:30 – 11:30 NPP Środa: 7:30 – 12:00 NPO i M. Czwartek: 7:30 – 11:30 NPP Piątek: 10:30 – 14:30 NPP	Poniedziałek: 11:30 – 15:30 Wtorek: 7:30 – 11:30 Środa: 8:00 – 12:00 Czwartek: 9:00 – 13:00 Piątek: 7:30 – 11:30

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- Poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, sądowym, administracyjnym lub sądownoadministracyjnym;
- Wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego;
- Przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym;
- Sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań;
- Nieodpłatną mediację.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje:

- działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób

zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego,

➤ nieodpłatną mediację.

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z NIEODPŁATNEJ POMOC PRAWNEJ

KAŻDY, kto znajduje się w sytuacji, w której nie może ponieść kosztów odpłatnej pomocy i złoży takie oświadczenie w punkcie, w którym świadczona jest nieodpłatna pomoc, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie lub nieodpłatna mediacja.

Osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Oświadczenie składa się osobie udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącej nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Oświadczenie, przechowuje się w warunkach uniemożliwiających dostęp do niego osób trzecich. Administratorem danych osobowych zawartych w oświadczeniu, jest starosta. W celu umożliwienia kontroli prawidłowości udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego starosta przechowuje oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, przez trzy lata od końca roku kalendarzowego, w którym oświadczenie zostało sporządzone.

Nieodpłatna pomoc prawna przysługuje także osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą (osoba samozatrudniona) niezatrudniającej innych osób w ciągu ostatniego roku. Nieodpłatna pomoc prawna dla samozatrudnionych przedsiębiorców ma charakter pomocy de minimis.

INNE ISTOTNE INFORMACJE

Porady prawne udzielane są w ramach osobistej wizyty osoby uprawnionej w punkcie nieodpłatnego poradnictwa prawnego. Osoby, które ze względu na niepełnosprawność ruchową lub inne trudności nie są w stanie stawić się osobiście w punkcie porad prawnych pomoc prawna świadczona jest poza siedzibą punktu lub z wykorzystaniem środków komunikowania się na odległość po uprzednim zgłoszeniu w/w faktu pod wskazanym wyżej numerem telefonu oraz złożeniu stosownego oświadczenia.

EDUKACJA PRAWNA

Edukacja prawna stanowi ustawiczny proces prowadzony wobec obywateli bez względu na wiek. W ramach realizacji zadania z zakresu edukacji prawnej prowadzone są zajęcia dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych mające na celu zwiększenie świadomości w zakresie podstawowych praw i obowiązków, profilaktyki oraz zwalczania przestępstw oraz funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Celem edukacji prawnej dzieci i młodzieży jest zapobieganie wykluczeniu prawnemu w dorosłym życiu. W ramach edukacji prawnej prowadzone są wykłady teoretyczne jak również szereg zajęć o charakterze praktycznym.

W ramach nieodpłatnej pomocy prawnej jak również nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego jednym z najczęstszych problemów są kwestie związane z zadłużeniami. Przedmiotowy poradnik w swej treści będzie poruszał zagadnienia dotyczące upadłości konsumenckiej i odpowie na wiele podstawowych pytań trapiących osoby rozważające wystąpienie do Sądu z wnioskiem o jej ogłoszenie.

W ramach funkcjonującego na terenie Powiatu Opatowskiego systemu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej pomocy prawnej coraz częściej zdarzają się porady udzielane osobom w kryzysie małżeńskim. Osoby te zazwyczaj stoją przed dylematem czy wystąpić do Sądu z pozwem o rozwód czy też o separację. Przedmiotowy poradnik ma na celu wyjaśnienie podstawowych różnic między tymi dwiema instytucjami.

PRZESŁANKI DOTYCZĄCE SEPARACJI

Regulacje prawne dotyczące separacji zawarte są w ustawie z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy a szczególnie a art. 61¹ i następnych.

W odniesieniu do orzeczenia separacji w polskim systemie prawnym obowiązują przesłanki pozytywne oraz negatywne.

Przesłanką pozytywną uzasadniającą wystąpienie do Sądu z pozwem o separację między małżonkami jest zupełny rozkład pożycia małżeńskiego. Oznacza to, że między stronami musi nastąpić rozpad więzi uczuciowej, fizycznej oraz gospodarczej.

Natomiast przesłankami, które uniemożliwią Sądowi orzeczenie separacji jest:

- jej negatywny wpływ na dobro wspólnych małoletnich dzieci,
- jej sprzeczność z zasadami współżycia społecznego. W przesłance tej brane są pod uwagę względy humanitarne czy moralne.

JAK UZYSKAĆ ORZECZENIE O SEPRACJI?

W celu wszczęcia postępowania sądowego w przedmiocie orzeczenia separacji należy złożyć pozew do sądu właściwego.

Sprawy dotyczące separacji należą do właściwości Sądów Okręgowych odpowiednich ze względu na wspólne miejsce zamieszkania małżonków a jeżeli miejsca takiego nie da się ustalić to sądu miejsca ich wspólnego pobytu. Co do zasady sprawy o separację rozpoznawane są w trybie procesowym dlatego też stronami postępowania jest powód i pozwany.

Opłata od pozwu o separację wynosi 600 złotych.

Obowiązujące przepisy dopuszczają możliwość wystąpienia przez obojga małżonków ze wspólnym zgodnym wnioskiem o orzeczenie separacji. Wówczas postępowanie toczy się w trybie nieprocesowym a opłata od wniosku wynosi 100 zł.

Dokumentami które należy dołączyć do pozwu/wniosku są:

- odpis aktu małżeństwa oraz odpisy aktów urodzenia wspólnych małoletnich dzieci stron.

Nadto, jeżeli w toku postępowania ma być ustalona wina małżonka w zupełnym rozkładzie pożycia winę tę należy udowodnić poprzez przedstawienie dowodów którymi mogą być wydruki maili, smsów, nagrania, zeznania świadków, zdjęcia.

CZY SĄD W TOKU POSTĘPOWANIA O SEPARACJĘ MUSI USTALIĆ WINĘ?

Podobnie jak w toku postępowania rozwodowego przy orzekaniu separacji Sąd bada winę małżonków, chyba że żądają oni orzeczenia

separacji na zgodny swój wniosek. W takim przypadku przyjmuje się, że żaden z małżonków nie jest winien rozkładowi pożycia.

JAKIE KWESTIE OPRÓCZ SEPARACJI MOŻNA REGULOWAĆ W TOKU POSTĘPOWANIA SĄDOWEGO?

W postępowaniu zainicjowanym w przedmiocie orzeczenia separacji w zależności od stanu faktycznego sprawy regulować można:

- alimenty na wspólne małoletnie dzieci stron,
- władzę rodzicielską,
- kontakty rodzica z dziećmi,
- sposób korzystania ze wspólnego mieszkania.

SKUTKI ORZECZENIA SEPARACJI

Orzeczenie separacji skutkuje:

- powstaniem między małżonkami rozdzielności majątkowej małżeńskiej,
- odsunięciem od dziedziczenia ustawowego.

Informacja o orzeczeniu separacji umieszczana jest w akcie małżeństwa.

COFNIĘCIE SEPARACJI

To co wyróżnia separację od rozwodu to fakt, iż możliwe jest zniwelowanie jej skutków poprzez zniesienie stanu separacji.

Zniesienie separacji następuje na zgodny wniosek stron po przeprowadzeniu rozprawy z udziałem małżonków. Z chwilą zniesienia separacji ustają jej skutki.

PRZESŁANKI ROZWODU

Sąd może orzec rozwód w sytuacji gdy między małżonkami nastąpi zupełny i trwały rozkład pożycia małżeńskiego. Zupełność oznacza, że między małżonkami ustała więź uczuciowa, fizyczna oraz gospodarcza natomiast trwałość oznacza brak możliwości podjęcia wspólnego pożycia przez strony.

Podobnie jak w przypadku separacji w postępowaniu o rozwód również wyróżniamy negatywne przesłanki rozwodowe.

Sąd nie orzeknie rozwodu jeśli:

- na jego skutek miałyby ucierpieć dobro wspólnych małoletnich dzieci stron,
- orzeczenie rozwodu jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego,
- rozwodu żąda małżonek wyłącznie winny rozkładowi pożycia, chyba że drugi małżonek wyrazi zgodę na rozwód albo odmowa jego zgody na rozwód jest w danych okolicznościach sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

POSTĘPOWANIE W SPRAWIE O ROZWÓD

W celu zainicjowania postępowania o rozwód należy złożyć pozew w sądzie właściwym.

Sądem właściwym do rozpoznania sprawy o rozwód jest Sąd Okręgowy w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda.

Opłata od pozwu o rozwód wynosi 600 zł.

O CZYM ORZKA SĄD W POSTĘPOWANIU ROZWODOWYM

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, że w toku postępowania rozwodowego Sąd rozpoznający sprawę ma obowiązek ustalić winę w rozkładzie pożycia małżeńskiego. Jednakże za zgodą obydwu małżonków Sąd może zaniechać ustalenia winy za rozpad małżeństwa.

Oprócz powyższego w toku postępowania rozwodowego mogą być rozpoznawane kwestie:

- alimentów na małoletnie wspólne dzieci stron,
- kontaktów z małoletnim dzieckiem/dziećmi stron,
- rozstrzygnięcia dotyczącego władzy rodzicielskiej,
- uregulowania sposobu korzystania ze wspólnego mieszkania stron,
- podziału majątku wspólnego jeżeli jest on zgodny i nie będzie zmierzał do przedłużenia postępowania rozwodowego,

- eksmisji małżonka w wypadkach wyjątkowych, gdy jeden z małżonków swym rażąco nagannym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie.

SKUTKI ORZECZENIA ROZWODU

Skutkami jakie pociąga za sobą orzeczenie rozwodu są:

- ustanie małżeństwa,
- powstanie ustroju rozdzielności majątkowej małżeńskiej.

Wzmianka o rozwodzie umieszczana jest w akcie małżeństwa.

Co ważne skutków rozwodu nie można cofnąć.

RÓŻNICA MIĘDZY SEPARACJĄ A ROZWODEM

Podstawową różnicą między separacją a rozwodem jest to, że rozwód definitywnie kończy małżeństwa natomiast stan separacji można znieść.

PODSUMOWANIE

Przedmiotowy poradnik zawiera podstawowe zagadnienia związane z separacją i rozwodem. Każdy stan faktyczny przedstawiony podczas porady prawnej czy też obywatelskiej jest inny i wymaga indywidualnego podejścia do problemu.

Wobec powyższego w razie pytań i wątpliwości zapraszamy do zapisu osób uprawnionych na porady świadczone w ramach systemu nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu Opatowskiego.

